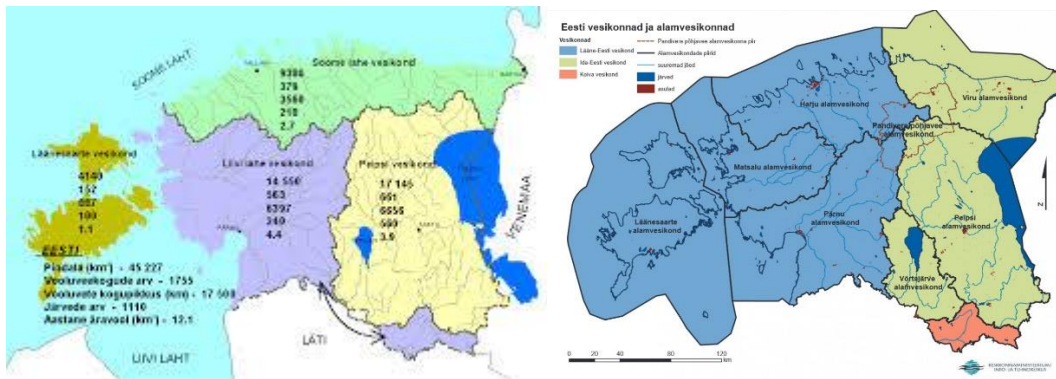

VEEÜHINGU KÜSIMUSED JA ETTEPANEKUD VEEMAJANDUSKAVADE III RINGI TEEMAL ja NEILE SAADUD VASTUKAJAD 2019 aastal.

LÜHIKOKKUVÕTE 27. veebruari ja 28. mai aruteludest

EVÜ küsimus: Veeraamdirektiivi põhimõte on veekogude uurimine valgalapõhiselt. **Vesikond on ka valgalapõhine**, Eestis on Soome lahe vesikond, Liivi lahe vesikond, Kust tuli piir keset Soome lahe vesikonda Ida ja lääne alamvesikonna vahele?

Vastus See oli poliitiline otsus, vaja oli Eesti ja Vene piiril olevat piire ületavat vesikonda.

EVÜ küsimus: Kas **vesikonna** määratlemisel peaks selle **pindala** alumine piir olema 10 km² või 25 km²? Veevaestel aastatel kuivavad väiksemad vooluveekogud ära.

Vastus: Seda annab kaaluda, ehk tõesti 25 km² pindalaga valgala on mõistlik alumine piir.

EVÜ küsimus: Kas **Peipsi järve seisund** on ikka ka tegelikult kesine, või on selle väite taga bioloogide huvi saada lisarahastust oma uuringutele? Kas on õigem, et iga bioloogilise liigi jaoks on eraldi uurija, kes võitleb ainult oma uurimisobjekti hea käekäigu eest, või peaks ka bioloogilise seisundi hindamine olema „ökosüsteempõhine“, nii et meetmete pakettis on käsitletud kõik antud elupaiga liigid korraga? Lähenemisviis „one out = all out“ (kui üht indikaatorliiki pole, siis ongi juba seisundiklass terve palli jagu halvem) on ehk liiga range.

EVÜ seisukoht: Veemajanduskavade I ja II aruteluringi tulemusel on saavutatud, et ca 50% ebapiisavas seisundis veekogudest on korda tehtud. III ringi tulemusel saab hinnanguliselt parandada veel ca 10% veevarusid. Edasi aga **tuleks mõelda veekogude hinnaklasside piiride ümbervaatomisele**.

Vastus: Lisaks ühe liigi uurijatele on ka eksperdid, kes hindavad elustikku tervikuna ja koosmõjudes. Vt. keskkonnaministeeriumi kodulehel avalikustatud Järvekülje kirjutist. bioloogiliste indikaatorite arvestamisest ja kalastiku seisundist. Kahjuks põhimõte **one out all out** on EL VRD poolt paika pandud ja seda peame järgima. Sõnastada võiks eesti keeles paremini : Üks hea = kõik hea; **Out** ei kõla hästi.

EVÜ küsimus: Veekogude **hüdromorfoloogilise seisundi hindamise meetodika ei ole piisav**. Aastaid tagasi muudetud sängiga vooluveekogud võiks lugeda looduslikku seisundisse kuuluvaks

Vastus: Kui ammu sirgeks kaevatud vooluveekogu seisund on täna hea, siis ei hakatagi morfoloogiat muutma ja looklevust taastama.

EVÜ seisukoht: **Paisutamise mõju** kalastikule hinnatakse subjektiivselt

Vastus: Praegu hindame olukorda, otsime kohti, kus on vaja midagi ette võtta. Selgitame välja veekasutuse valdkonnad, inimtegevuse koormuse mõjud veekogudele- Meetmetega tegeleme järgmises etapis, 2020 aastal

EVÜ küsimus: Kas on kriteeriume, milline on **kalakasvatuse** lubatav keskkonnamõju?

Vastus: Kalakasvatused võtavad vett ja juhivad heitvee ära. Uued kalakasvatused sisemaal ei suubu looduslikesse veekogudesse.

EVÜ küsimus: Kas mõjude kaardistamisel on arvestatud **sisekoormust**? Jääkreostust pinnases, punktrestust, veekogude põhjasetetes akumulatsioonid, nt fosforit. Haapsalu tagalaht, Turbarabad

Vastus: Sisekoormuse arvestamine peaks toimuma objektipõhiselt. Üle-eestilist lähenemist ei ole.

EVÜ küsimus: Miks pole **põhjavee peatükki** toodud **põlevkivi kaevandamise ja dünaamika mõju**? Näiteks Selisoo ja Ratva põlevkivi kaevandused, mille põhjavee dünaamikast sõltuvad maismaa ökosüsteemid.

Vastus: Nõus, et ka põlevkivikaevanduse kohta tuleb välja tuua veevõtt ja veeheide.

EVÜ küsimus: Mida olulist jäi sõelale **mõjude aruteludest maakondades**? Kui suur oli elanike huvi?

Vastus: Mitte midagi üllatavat või varem mitte teada olevat ei ilmnenu. Maakondades olid erinevad huvid, näiteks Saaremaal oli huviorbiidis kalakasvatus, Viljandis järvede seisund, Tartus suplusvesi, mitmel pool maaparanduse teemad.

Mida saame arvestada? Saame üle vaadata vesikondade piirid, kas valgala suurus võiks alata 25 km².

EVÜ küsimus: Kui palju on **inimeste soove** arvestatud?

Vastus: Inimeste soove on arvestatud paisude ja kalavarude taastamise teemal. Viimase 8 aasta jooksul on investeeritud kokku 22 miljonit eurot sajasse paisuobjekti, et rajada kaladele läbipääsud.

Kõikidesse erinevatesse meetmetesse kokku on investeeritud 500 miljonit eurot